

Tuk

Johan Kwast

Wee van oeleu hef der wal ees van Tuk 'eheard? Ginne tuk in klere, ne ruimte woar a'j wat in könt stekken. Nich der een tuk nemmen, zeajt mer bie'j'n bok doon. Ok tuk a'j eargens gek op bint bedoel ik nich. Nee, gewoon Tuk, 'n gehucht in 'n Kop van Oaweriessel, iets of wat noordwestelijk van de vestingstad Steenwiek. Der steet 'n melkfabriek en der lig ne grote iesbaan. 'k Bin der zölf 'ewes. 't Is wal 70 joar 'eleden, mear 't lig mien bie'j as 'n dag van gisteren.

Wat he'j toch in Tuk te zeuken? Eagenlijk niks, mear 't zit zo. Johan ten Brink hef der loch van 'ekregen. De kottebaankampioenschappen vuur junioren, van 't gewest Oaweriessel/Oost-Gelderlaand, wördt doar 'eholen. Hee hef net zien riebewies 'ehaald en doar in Tuk wil-e metdoon. "Goa'j met? Jan Hobbelt wil misschien ok wal". As lid van de Zenderse iesklup loa'w oons doar inschriewen. Wie'j goat op avontuur.

Wie'j volgt wal de dreugtraining bie'j Nico Feenstra in Hengel, mear dat zeg nog niks oawer wa'w könt. Hoo zal oons dat doar ofstekken? Zuwere leu van 't kotte weark bi'w nich, mear ie könt joa mear nooit weten. Kot en good, wie'j der hen. Mooi op tied bi'w der. 't Vrös dat 't knapt. Pal an de duurgoande weg noar Steenwiekerwold lig dee iesbaan. Wie'j zeet alleen hoge reetmatten, dee möt der vuur zorgen dat der gin zaand op de baan weait. 't Helpt wat, mear lange nich genug. Ne strakke fenienkoale weend blös in't langs oawer de baan en nemt völ zaand met, vuural vuuran. Met zovöl weend hoowt ze nich te vegem, 'n snee weait vanzölf wal noar achteren. Den hogen sneewal zeg genug.

'n Schaatspak is nog nich oet'evenunden, dus wie'j doot gewoon ne kraant oonder 'n trui, nog nen trui der bie'j oawerhen en de boksepiepen bie'j de kousen in. Nen jas en Grolse haansken an, ne bivakmus oawer 'n kop en de oorkleppen op. Doar mö'w met doon. Tied zat; wie'j kiek wat roond. Foi, wat koald en wat ne feale weend. Dat zal voort nog wat wörden. Eenmaal mö'w van de weend of en eenmaal der tegenin. 'k Lot in de zesde rit tegen Groen oet Giethoorn. Nooit van 'eheard, 't zeg mie'j niks. Noe zal 't dan angoan. Rap de oawertollige klere oet. Opstellen achter de startlien, stil stoan, 'n schot en doar geet 't hen, al wat 't halen kan. 'k Krieg 't an de nötte, mear oawer miene tied mag ik nich klagen.

Mear noa 'n eandstreep geet 't mis, good mis ok. 'k Kan nich zo gauw remmen en in völle vaart vlee'g ik rechoet op den sneewal an. Eankele leu stoat doar te kieken. 'k Veul 't ankommen, 'k bin de mach kwiet, dat geet nich good. Tied um te deanken is der nich. Ik smak veuroawer, de hoge Noren pleert harre op 't ies en laankoet scheid ik op nen keerl op kloompe of. 'k Raak em voloet. Dree man en 'n jeunken valt um as kegels. Ik heb nog geluk da'k de butte heel hool. Alleen miene haande bint 'n luk

schroonseld. En... ik stoa nich te vaste mear op 't ies. Och, 'n schrik zit mie'j nog in de bene en dan dee weend, hè. 'k Geew der wieders gin let op. Ik stoa mooi viefdes in de klassering, 't kon slechter.

Oonderdoems gif 't wichke Sjoukje Dijkstra eure eerste demonstratie keunsrieden. Doar heb wie'j hadrieders weanig oog vuur, vuur dee demonstratie bedoel ik.

Alman wördt wier an de start 'eropen. De tweede ritten goat beginnen. Noe van achter noar vuurten, steal tegen de weend in. As 't startschot valt geet 't met mie'j meteen al mis. De grip op 't ies bin'k kwiet en de weend hef mie'j kats in ziene mach. 'k Zwalk oawer de baan. 't Wördt 140 lange meters. 't Lik der nich op, alns is verprutst. Rap scheid ik mie'j de klere wier an. 'k Wochte of tot alman 't der op hef zitten. Ene Koldenhof oet Apeldoorn, tweemaal 'n rapsten van 't spul, wördt kampioen. En de jongs oet Twente? Wie'j könt met 't leuge ploogstel op 't hoes an, 't is niks 'ewörden.

Wat kan 't ok verrotten. Een ding telt, wie'j bint koalt tot op 't bot. In Siberie kan 't nich koolder wean. "Wie'j hebt 't hier wal 'ehad. Vot hier, wie'j smeert em." Nog eenmaal kiek ik um. "Dit was Tuk, aju!" In 'n auto begin wie'j voort an de stoet en komt wat bie'j blood met waarme koffie oet de thermosflesken. Noa roem twee uur keump Twente in zich. "Boorn en Hettum, wie'j komt der an."

As ik in 't hoes an de kökkentoafel de schaatsen schoonmaak en invet, keump 'n aap oet de mouw. Beade iezers krom!

